

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 21/12
v Luxemburgu 6. marca 2012

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-364/10
Maďarsko/Slovensko

Podľa generálneho advokáta Y. Bota Slovenská republika neporušila právo Únie, keď maďarskému prezidentovi Sólyómovi odoprela vstup na svoje územie

Cesty hláv štátov totiž spadajú do oblasti diplomatických vzťahov, ktorá zostáva v právomoci členských štátov, pričom musia rešpektovať medzinárodné právo

Dňa 21. augusta 2009 plánoval prezident Maďarska László Sólyom na pozvanie občianskeho združenia so sídlom na Slovensku cestu do Komárna (Slovensko), aby sa zúčastnil slávnosti pri príležitosti odhalenia sochy svätého Štefana, zakladateľa a prvého kráľa uhorského štátu. Po výmene niekoľkých diplomatických nót medzi jednotlivými veľvyslanectvami v súvislosti s plánovanou návštevou, traja najvyšší predstavitelia Slovenskej republiky, a to prezident republiky Ivan Gašparovič, predseda vlády Robert Fico a predseda Národnej rady Pavol Paška, prijali spoločné vyhlásenie, v ktorom uviedli, že návšteva maďarského prezidenta Sólyoma nie je vhodná najmä z dôvodu, že prezident Sólyom nemal v úmysle stretnúť sa so slovenskými predstaviteľmi a že 21. august bol osobitne citlivým dátumom. Plánovaná návšteva sa mala totiž uskutočniť v deň 41. výročia obsadenia Československa vojskami Varšavskej zmluvy, ktorých súčasťou bolo aj maďarské vojsko.

Verbálnou nótou z 21. augusta 2009 slovenské Ministerstvo zahraničných vecí informovalo veľvyslanca Maďarska v Bratislave (Slovensko), že slovenské orgány rozhodli odoprieť prezidentovi Sólyomovi vstup na slovenské územie v tento deň z dôvodov zakladajúcich sa na ohrození bezpečnosti najmä na základe ustanovení smernice 2004/38.¹ Maďarský prezident, ktorý medzitým dorazil na slovenské hranice, bol o tejto nóte informovaný a nakoniec od svojho úmyslu vstúpiť na územie Slovenska upustil.

Keďže sa Maďarsko domnievalo, že vstup jeho prezidenta na slovenské územie nemožno odoprieť na základe tejto smernice, požiadalo Komisiu, aby podala na Súdny dvor žalobu o nesplnenie povinnosti proti Slovenskej republike. Podľa Maďarska smernica totiž umožňuje členským štátom odoprieť občanovi Únie vstup na územie iba v prípade, ak osobné správanie daného jednotlivca predstavuje skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti. Podľa Maďarska to v prejednávanej veci tak nebolo.

Komisia však konštatovala, že právo Únie sa neuplatňuje na návštevy uskutočnené hlavou členského štátu na území iného členského štátu a že za týchto podmienok nie je namietané nesplnenie povinností dôvodné.

Maďarsko sa napokon rozhodlo z vlastnej iniciatívy podať na Súdny dvor žalobu o nesplnenie povinnosti proti Slovenskej republike, ako to umožňuje Zmluva (článok 259 ZFEÚ).² Komisia sa rozhodla vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na podporu Slovenskej republiky.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

² Je to len šiestykrát v histórii európskej integrácie, čo členský štát podal priamo žalobu o nesplnenie povinnosti proti inému štátu. Z piatich predchádzajúcich vecí bolo len v troch rozhodnuté rozsudkom ([141/78](#), Francúzsko/Spojené

Vo svojich návrhoch, ktoré boli dnes prednesené, generálny advokát Yves Bot v prvom rade konštatuje, že L. Sólyom plánoval vycestovať do Komárna, aby sa zúčastnil odhalenia pamätníka symbolizujúceho históriu Maďarska, a pri tejto príležitosti tam mal vystúpiť s prejavom. Nejde tu preto o návštevu, ktorá sa obmedzuje len na čisto súkromné záujmy, ani o anonymnú návštevu, pretože slovenské orgány o nej boli viackrát diplomatickou cestou informované. Generálny advokát na základe toho konštatuje, že L. Sólyom **sa chcel jednoznačne dostaviť do Komárna v rámci výkonu svojich funkcií prezidenta Maďarska a nie len na základe svojho štatútu občana Únie.**

V tomto kontexte Y. Bot ďalej spresňuje, že hoci pohyb občanov Únie medzi členskými štátmi upravuje právo Únie, neplatí to aj v prípade návštev uskutočnených hlavami štátov v členských štátoch. **Hoci sú tieto cesty uskutočnené v rámci Únie, spadajú do oblasti diplomatických vzťahov, ktoré zostávajú v právomoci členských štátov, pričom musia rešpektovať medzinárodné právo.** Generálny advokát Y. Bot zastáva názor, že **návštevy hláv štátov v rámci členských štátov Únie podliehajú súhlasu hostiteľského štátu** a pravidlám, ktoré tento štát v rámci svojej právomoci určí, **a nemôžu sa posudzovať z hľadiska slobody pohybu.**

Generálny advokát ďalej zdôrazňuje, že členské štáty by nemali vykonávať svoju právomoc v oblasti diplomatických vzťahov spôsobom, v dôsledku ktorého by došlo k trvalému narušeniu diplomatických vzťahov medzi nimi. Takéto narušenie by bolo totiž nezlučiteľné s integračným procesom a v rozpore so záväzkom členských štátov udržiavať dobré susedské vzťahy, ku ktorému sa zaväzujú pri ich rozhodnutí pristúpiť k Únii. Navyše by bolo prekážkou uskutočnenia základných cieľov Únie vrátane posilnenia mieru. Z týchto dôvodov by situácia trvalého ochromenia diplomatických vzťahov medzi dvoma členskými štátmi spadala pod právo Únie. Generálny advokát však uvádza, že Súdny dvor v prejednávanej veci zjavne nestojí pred takouto situáciou, o čom svedčí najmä stretnutie medzi maďarským a slovenským predsedom vlády uskutočnené niekoľko dní po predmetnom incidente.

Napokon generálny advokát konštatuje, že hoci Slovenská republika nesprávne uviedla smernicu 2004/38 ako právny základ na odopretie vstupu maďarskému prezidentovi na jej územie, táto okolnosť nepredstavuje zneužitie práva v zmysle judikatúry Súdneho dvora.

Generálny advokát preto Súdnemu dvoru navrhuje, aby **konštatoval, že Slovenská republika neporušila právo Únie, a žalobu Maďarska zamietol.**

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nespĺnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonal rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. V prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii však môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z prednesenia návrhov sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

kráľovstvo; [C-388/95](#), Belgicko/Španielsko, pozri tiež TK č. [36/2000](#), a [C-145/04](#), Španielsko/Spojené kráľovstvo, pozri tiež TK č. [70/06](#)).